

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-154/05
Бања Лука, 12.9.2006. године**

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Стаке Гојковић, као председника вијећа, Петра Бајића, Стевана Савића, Виоланде Шубарић и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца МДП Е.-Х. ЗДП И. из С. С., кога заступа П. Н., адвокат из В., против туженог М. Д.О.О. К. из С. И., кога заступа Б. Ј., адвокат из С. С., ради плаћања дуга, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у И. С. број Пж-137/03 од 25.12.2004.. године, на сједници одржаној 12.9.2006. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у С. С. Пс-19/02 од 05.3.2003. године одбијен је тужбени захтјев тужиоца да му тужени предузеће М. д.о.о. К.Д.О. из С. И., као правни слѐдник ОДП М. К.Д.О. плати дуг у износу од 40.511 КМ са законском затезном каматом од 01.3.1996. године.

Другостепеном пресудом Окружног суда у И. С. Пж-137/03 од 25.10.2004. године жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужилац ревизијом побија другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се жалба тужиоца уважити, првостепена пресуда преиначити и тужени обавезати да тужиоцу плати дуг у износу од 40.511 КМ са законском затезном каматом почев од 01.3.1996. године до исплате.

Одговор на ревизију није поднесен нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији (чл. 390. ст. 3. Закона о парничном поступку – „Сл. лист СФРЈ“ бр. 4/77 до 35/89 и „Службени гласник Републике Српске“ број 17/93 до 32/94, у даљем тексту ЗПП).

Ревизија није основана.

У тужби тужилац захтјевом тражи да му тужени плати 40.511,00 КМ са законском затезном каматом, почев од 01.3.1996. године до исплате.

Првостепени суд је у поступку утврдио: да је тужилац са З.З. И. из Б. дана 26.02.1994. године закључио уговор о давању краткорочне позајмице, којом тужилац, као зајмодавац, наведеној задрузи, као зајмопримцу, даје краткорочну позајмицу у износу од 20.000 DEM, са 4% камата на мјесечном нивоу; да је наведена задруга за износ зајма као и позајмљене износе од 20.000 DEM од трећих лица, укупно 40.000 DEM, купила мјешалицу за прављење сточне хране; да је по рјешењу Ратног Предсједништва Српске општине И. број 01.012-44/95 од 23.01.1996. године опрема међу којом и мјешалицу за прављење сточне хране З.З. И. из Б., измјештена у складиште пословног простора предузећа Ш. М., из Ф., које се налази у К., а које је дато на коришћење преднику туженог у којем (пословном простору) је наведена З.З. из Б. требала наставити пословање – даљњу производњу; да производња сточне хране није настављена и да се предметна опрема и данас налази у складишту предузећа Ш. М. из Ф. у К.; да З.З.И. из Б. тужиоцу није

вратила зајам по наведеном уговору о краткорочној позајмици и да тужени одбија да тужиоцу плати износ од 40.511 КМ који се захтјевом тражи у овом спору.

Код оваквог стања чињеница нижестепени судови налазе да измјештање мјешалице за сточну храну З.З. И. из Б. у пословни простор – складиште предузећа Ш. М. из Ф., које се налази и К. које је дато на коришћење преднику туженог, по рјешењу Ратног Предсједништва Српске општине И. од 23.01.1996. године, а која (мјешалица) је власништво З.З. И. из Б., тужени у смислу одредби чл. 446. до 448. Закона о облигационим односима није преузео дуг З.З. И. из Б., нити је у смислу одредби чл. 452. Закона о облигационим односима приступила дугу ове задруге и судили тако што су одбили тужбени захтјев.

Оваква одлука је правилна и законита.

Захтјев за плаћање дуга тужилац заснива на тврдњама да је рјешењем Ратног Предсједништва Српске општине И. од 23.01.1996. године у смислу одредби чл. 446. до 448. и 451. Закона о облигационим односима тужени преузела обавезу да тужиоцу плати дуг.

По одредби чл. 446. ст. 1. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85 и 57/89, те "Службени гласник Републике Српске", бр. 17/93, 3/96 и 39/03, даље: ЗОО), дуг се преузима уговором између дужника и преузимаоца на који је пристао повјерилац, а по чл. 451. ЗОО, уговором између вјеровника и трећег којим се овај обавезује вјеровнику да ће испунити његово потраживање према дужнику, трећи ступа у обавезу поред дужника.

Из ових одредби произилази да се само уговором врши преузимање дуга односно приступања дугу.

У овом случају наведеним рјешењем Ратног Предсједништва Српске општине Илица, којим се опрема З.З. И. из Б. измјешта у пословни простор предника туженог, никако се не може уподобити са уговором о преузимању дуга односно уговором о приступању дугу, како то погрешно тврди ревизија тужиоца.

Супротно тврдњама ревизије овдје се не ради ни о преузимању материјалне цјелине (имовине) или једнога дијела – опреме која је власништво наведене Земљорадничке задруге, јер је и за приступање дугу у смислу одредби чл. 451. ЗОО, потребно закључење уговора између повјериоца и трећег којим се овај обавезује да ће повјериоцу испунити његово потраживање од дужника, када ступа у обавезу поред дужника, што овдје опет није случај.

Због тога, тужилац нема правни основ за потраживање према туженом, који није уговорна страна наведеног правног посла – уговора о краткорочној позајмици, па стога тужени није пасивно легитимисан у овом спору.

Зато је правилна одлука нижестепених судова којим је одбијен тужбени захтјев тужиоца.

Из изнесених разлога ревизија тужиоца се указује неоснованом. Зато је исту ваљало одбити и примјеном одредби чл. 393. ЗПП у вези с одредбом чл. 456. ст. 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске", бр. 58/03, 85/03 и 74/05) одлучити као у изреци.

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић